

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819201269
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8819201269.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci navrhovateľky F. X., S.. X.X.XXXX, W. Ž. XX, proti odporcovi Š. X., S.. X.X.XXXX, H. XX, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým F. X., S.. X.X.XXXX, Š. X., S.. XX.X.XXXX, W. X., S.. XX.X.XXXX L. N. X., S.. XX.X.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo F. X., R. Z., S.. X.X.XXXX L. Š. X., S.. X.X.XXXX, uzavreté dňa X.XX.XXXX, ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Marhaň, vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

Maloletí F. X., S.. X.X.XXXX, Š. X., S.. XX.X.XXXX, W. X., S.. XX.X.XXXX L. N. X., S.. XX.X.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti ich matky, pričom právo zastupovať maloleté a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

Otec maloletých Š. X., S.. X.X.XXXX je p o v i n ň ý prispievať na výživu maloletých F. X., S.. X.X.XXXX, Š.S. X., S.. XX.X.XXXX, W. X., S.. XX.X.XXXX L. N. X., S.. XX.X.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa vždy do 20.dňa v mesiaci vopred k rukám ich matky.

Styk otca s maloletými n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľka sa svojím návrhom na začatie konania domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo uzatvorili dňa 4.11.2004. U oboch išlo o prvé manželstvo. Z manželstva pochádzajú štyri deti - F., Š., W. L. N., ktoré navštevujú ZŠ Vyšný Žipov a mal. Tamara MŠ Vyšný Žipov. S odporcom sa zoznámila v roku 2003 a postupom času sa vzťah prehĺbil a po ročnej známosti uzatvorili manželstvo. K vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo v októbri 2013, kedy manžel odišiel do zahraničia a o rodinu nemal záujem. Ona s dcérami sa odťahovala späť k svojim rodičom do Vyšného Žipova v januári 2014 a odvtedy spolu nežijú. Manžel si našiel v zahraničí novú známosť a tak o obnovenie manželského spoluzitia už nemá záujem ani po návrate zo zahraničia. V súčasnej dobe býva na hore uvedenej adrese, odporca býva v Lascove. Dcéry jej bola zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom 8P/147/2014-22 a manžel má platiť výživné 30% zo sumy životného minima na každé dieťa mesačne. Vzťahy medzi manželmi sú z uvedených dôvodov tak vážne a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Preto sa chce s odporcom rozviesť.

2. Odporca sa k veci nevyjadril písomne.

3. Na pojednávanie vo veci konané dňa 2.12.2019 sa dostavila kolízna opatrovníčka. Nedostavili sa účastníci konania, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, ani nežiadali o odročenie pojednávania (navrhovateľka brala termín pojednávania na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní, u odporcu je predvolanie na pojednávanie doručené). Preto súd vec v zmysle ust. 180 CSP prejedal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihlíadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov a v spise pripojených listinných dôkazov, tak ako boli oboznamované na pojednávaní (návrhom, sobášnym listom, rodnými listami maloletých, potvrdením o pobyte, vyjadreniami účastníkov, správou kolízneho opatrovníka) a zistil tento skutkový stav veci :

5. Účastníci tohto konania uzavreli manželstvo dňa 4.11.2004, ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu X., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX.

6. Maloletí F. X., S.. X.X.XXXX, Š. X., S.. XX.X.XXXX, W. X., S.. XX.X.XXXX L. N. X., S.. XX.X.XXXX sa narodili rodičom - účastníkom tohto konania. Uvedené vyplýva z predložených rodných listov maloletých.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že rodičia maloletých detí, F. X., R. Z., S.. X.X.XXXX, M. W. Ž.E. XX L. Š. X., S.. X.X.XXXX, M. H. XX uzavreli manželstvo po krátkej, asi ročnej známosti. Spočiatku žili v obci Lascov pri rodičoch otca. Z manželstva sa im narodili 4 deti. Keďže rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne sa nepodieľajú na výchove a výžive maloletých detí už niekoľko rokov, rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/147/2014 zo dňa 18.12.2014 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na každé maloleté nezaopatrené dieťa v sume 30% zo sumy životného minima, vždy do 20.dňa toho ktorého mesiac vopred, k rukám matky. Podľa matky došlo k problémom v manželstve po odchode otca za prácou do zahraničia, kedy začal udržiavať mimomanželské vzťahy a o rodinu nejavil veľký záujem. Matka s deťmi preto odišla bývať k svojim rodičom do obce Vyšný Žipov vo vranovskom okrese, kde žije v rodinnom dome, ktorý je účelne zariadený a plne vybavený. K dispozícii majú dve izby, kde majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre výchovu, hru, prípravu do školy i oddych. Čistota a hygiena v domácnosti je udržiavaná na veľmi dobrej úrovni. Maloleté deti sú zdravé a majú rovnaké potreby ako iné deti v ich veku. Ich ošetrojúcou lekárkou je MUDr. S. X.. Všetky maloleté deti si pravidelne plnia školskú dochádzku na miestnej základnej škole, kde majú zabezpečené obedy a mladšie deti navštevujú aj školský klub detí. V škole sa im darí dobre, matka neudáva, ani neboli hlásené žiadne výchovné problémy. Matka je toho času nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Vranov n.T. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 128,50 eur a rodinné prídavky vo výške 97,36 eur. Otec prispieva na výživu maloletých detí len sporadicky a vo veci zanedbania povinnej výživy viedlo OR PZ Vranov nad Topľou opakované trestné stíhania. Matka udáva, že od septembra 2018 otec neprispel na výživu detí vôbec. Na sviatky, narodeniny a pod. deti neobdarúva. O deti neprejavuje žiaden záujem už niekoľko rokov, nenavštevuje ich, ani matku v tejto súvislosti nekontaktuje. Pomery na strane otca prešetril ÚPSVaR Bardejov. Šetrením bolo zistené, že otec žije v spoločnej domácnosti s družkou Z. U., s ktorou vychováva 2 maloleté deti - U. X., S.. XX.XX.XXXX L. Š. X., S.. XX.X.XXXX. Rodina žije v 2-izbovom rodinnom dome, ktorý je štandardne zariadený a udržiavaný v poriadku a čistote. Otec je toho času nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bardejov ako uchádzač o zamestnanie. Udáva, že sa o maloleté deti pochádzajúce z manželstva dokáže lepšie postarať ako ich matka. Údajne to bola matka, ktorá počas trvania manželstva striedala partnerov a často odchádzala za svojimi rodičmi do rodnej obce. Otec pri šetrení pomerov uviedol, že žiada o zverenie mal. Štefánia a Viktórie do svojej osobnej starostlivosti, s čím matka rezolútne nesúhlasí a poukazuje na otcov dlhoročný nezáujem o maloleté deti a absenciu bližšieho citového vzťahu. Otec má vyživovaciu povinnosť ešte k mal. deťom: L. V., S.. XX.X.XXXX, Š. X., S.. X.XX.XXXX, X. V., S.. XX.X.XXXX L. S. V., S.. XX.X.XXXX. Všetky maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti matky a otec je zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 30% zo sumy životného minima na každé maloleté nezaopatrené dieťa. Nakoľko rodičia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti a obaja uvádzajú, že ich manželstvo je trvalo rozvrátené a neplní žiadnu zo svojich funkcií, odporúča súdu návrhu na rozvod manželstva, vyhovieť. Maloleté deti odporúča zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného na každé maloleté dieťa podľa jeho schopností, možností a

aktuálnych majetkových pomerov. Styk otca s maloletými deťmi odporúča upraviť ako neobmedzený, t.j. po dohode s matkou.

8. Navrhovateľka udávala, že trvá na podanom návrhu. Od 23.10.2019 sa zamestnala v spol. Linora Hencovce. On sa o deti vôbec nestará, nič im nedonesie, dala aj návrh na exekúciu, keďže neplatí výživné. Aj teraz, keď išli deti do školy, vypomáhali jej rodičia. Všetky deti už chodia do školy. Od roku 2014 spolu nežijú, žije s priateľkou, s ktorou čaká ďalšie dieťa. Má aj ďalšie štyri deti, s priateľkou má ďalšie dve deti. Spolu nežijú, nestretávajú sa, nekomunikujú, deti vôbec nenavštevuje, výživné neplatí asi rok. Dá aj trestné oznámenie. Tiež bol odsúdený trestným rozkazom OS Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/37/2018 pre neplnenie vyživovacej povinnosti voči deťom a tiež podala návrh na vykonanie exekúcie na výživné. Výdavky majú deti bežné, na stravu. S Viktóriou začali chodiť po vyšetreniach, má problém s cholesterólom a s kosťami. Bývajú s rodičmi v rodičovskom dome. Doteraz im neprispievala ničím, nemala z čoho. Poberala len hmotnú núdzu a prídavky. Ani teraz od nej nebrali nič. Všetko minula na deti. Stravu v škole majú zadarmo. Do školy chodia v Žipove. Musela im kúpiť vetrovky a topánky, tiež jej pomohli rodičia. S manželom sa o tom, žeby mali byť deti zverenému do starostlivosti nerozprávali. Dozvedela sa o tom len zo sociálky.

9. Kolízna opatrovníčka udávala, že rozhodnutie o rozvode ponecháva na úvahe súdom. V prípade rozvodu manželstva, navrhuje maloletých zveriť do starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na ich výživu 30% zo sumy životného minima a styk neupravovať.

10. Podľa § 23 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. - Zákona o rodine (ZR) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

11. Podľa § 23 ods.2 ZR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

12. Podľa § 18 ZR manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

13. Podľa § 19 ods. 1 ZR o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

14. Podľa § 23 ods. 1 až 3 ZR súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19. Zákon o rodine ako dôvod rozvodu manželstva uvádza vážne narušenie a trvalý rozvrat vzájomných vzťahov medzi manželmi, pričom narušenie a rozvrat vzťahov si vyžaduje kvalifikovaný stupeň. Okrem toho je potrebné skúmať možnosť obnovenia manželského spolužitia, ktorá je závislá od vôle manželov a ich postojom k manželstvu.

15. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi - účastníkmi konania sú vážne rozvrátené. Manželstvo prestalo plniť svoj spoločenský účel. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu, ani spolu nekomunikujú. Odporca s rozvodom manželstva súhlasil. Obaja potvrdili, že nie je možné obnoviť manželské spolužitie. Príčinu rozvratu manželstva súd videl vo vzájomnom citovom odcudzení manželov, strate záujmu o spoločný manželský život, o vedenie spoločnej domácnosti a následne v odchode odporcu do zahraničia a v nájdení si novej partnerky. Manželia sa tiež spoločne nestarajú ani o svoje maloleté deti, odporca zanedbáva svoje rodičovské povinnosti voči nim. Manželstvo účastníkov teda neplní žiadnu zo svojich základných funkcií. Manželia spolu nežijú klasickým spôsobom života, spolu nezdediajú spoločnú domácnosť, nekomunikujú, ani spolu nehospodária tak, ako sa od manželov očakáva. Keďže v konaní bolo preukázané, že ďalšie spolužitie účastníkov konania v manželstve nie je možné a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, súd ich manželstvo rozviedol.

16. Z manželstva účastníkov konania sa narodili maloletí F. X., S.. X.X.XXXX, Š. X., S.. XX.X.XXXX, W. X., S.. XX.X.XXXX L. N. X., S.. XX.X.XXXX, preto bolo potrebné rozhodovať o úprave práv a povinností k maloletým na čas po rozvoze manželstva.

17. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvoze.

18. Podľa § 24 ods. 1, 4 ZR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 65 ods.1 ZR ak rodičia dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

24. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka po vykonanom šetrení pomerov maloletých a z vyjadrenia navrhovateľky - matky vyplýva, že navrhujú pre prípad rozvodu manželstva maloletých zveriť do osobnej starostlivosti ich matky. Keďže starostlivosť o maloletých zabezpečuje výlučne ich matka (a to už po dobu niekoľkých rokov), súd zveril maloletých do jej osobnej starostlivosti a to s prihliadnutím na ich vek a citové väzby detí k matke a ich vývinové potreby v tomto veku. Neboli zistené žiadne nedostatky vo výchove maloletých zo strany ich matky. Uvedené bude v záujme maloletých za účelom zabezpečenia ich riadnej, pokojnej výchovy a stabilného a pokojného výchovného rodinného prostredia bez negatívnych a stresujúcich situácií. Navyiac sa jedná o dievčatá, ktoré majú predsa len bližšie k matke v takomto veku. V tomto súd neprihliadal na žiadosť odporcu o zverenie maloletých Štefánia a Viktórie do jeho starostlivosti, nakoľko ako bolo zistené, z jeho strany absentuje riadny záujem otca o maloleté deti, nenavštevuje ich, nekontaktuje, neprispieva deťom na ich výživu, pričom bol za

zanedbanie povinnej výživy aj trestne stíhaný a to opakovane. Preto za takýchto okolností, nie je v záujme maloletých, aby boli zverené do osobnej starostlivosti ich otca.

25. Čo sa týka výšky výživného pre maloletých zo strany ich otca, súd túto ustálil sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, tak ako to matka -navrhovateľka žiadala, nakoľko obaja rodičia boli vedení ako nezamestnaní a uchádzači o zamestnanie, pričom matka sa zamestnala v priebehu konania, avšak ešte nevedela uviesť presný príjem. Otec má ďalšie vyživovacie povinnosti k šiestim maloletým deťom. Matka spolu s maloletými majú výdavky bežné. Deti majú výdavky na stravu, školu. Deti navštevujú ZŠ Vyšný Žipov, kde sa im všetkým darí, nemajú žiadne výchovné či iné problémy. Obedy majú zabezpečené v škole. Suma 28,79 eur, ktorá má byť poskytovaná ako výživné zo strany otca (momentálna výška od 1.7.2019) pokryje aspoň časť výdavkov detí, aj keď určite nie polovicu bežných nákladov. Rodičia sú povinní plniť si vyživovaciu povinnosť voči deťom aspoň v minimálnom rozsahu bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery / § 62 ods. 3 ZR /. Na určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým v minimálnom rozsahu by nič nezmenila ani skutočnosť, ak by sa otec - odporca pojednávania zúčastňoval, keďže sama matka požadovala výživné v tejto výške. V tomto je nutné poukázať na výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletých, aj to, že sa snaží prácou zabezpečiť potreby maloletých. Matka poskytuje maloletým okrem osobnej starostlivosti, výživu už len zabezpečením bývania, stravy či oblečenia, teda zabezpečením bežných životných potrieb. Výživné pre deti je zákonnou povinnosťou rodičov a trvá do času, kým nie sú schopné sa samé živiť. Otec je povinný prispievať na výživu dieťaťa, pokiaľ nie je schopné samo sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže deti sú školopovinné. Preto má povinnosť si príjem zadovážiť a prispievať na výživu maloletých a aspoň tým im nahradiť zabezpečenie ich výchovy. Vzhľadom na uvedené súd v tejto časti návrhu matky - navrhovateľky vyhovel aj s poukazom na cit. ust. ZR.

26. Styk otca s maloletými súd neupravil vzhľadom k tomu, že rodičia o jeho úpravu nežiadali (§ 25 ods. 2 ZR).

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Navrhovateľka môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.